

نبض اقتصاد

دورکاری دلیلی برای کاهش دستمزده نیست

ناصر چمنی گفت: متأسفانه برخی کارفرمایان به بهانه دورکاری و این‌که افراد به صورت ناقص کار می‌کنند، دستمزدی کمتر از حداقل‌های قانونی به کارگران می‌پردازند یا این‌که از پرداخت حق بیمه شانه خالی می‌کنند. عضو کارگری شورای عالی کار افزود: این در حالی‌است که دورکاری یا شیفت‌بندی شدن کارگران به دلیل کرونا اصلا نمی‌تواند عاملی برای کاهش دستمزد باشد؛ دورکاری هم کار روزانه محسوب می‌شود و کارفرما موظف است حقوق کارکنان خود را با رعایت تمامی مؤلفه‌های حقوق همچون بن کارگری، حق مسکن، حق اولاد و... واریز کند. وی ادامه‌داد: کارفرماها باید در نظر داشته‌باشند کارگران، مقصر این دورکاری‌ها نیستند و اگر کارفرمای توانست الزامات بهداشتی را در محل کار به خوبی فراهم کند، شاید اصلا نیازی به دورکاری نمی‌شد. باید در نظر داشت کارگر تعمدا دورکاری نمی‌کند و در این زمینه مقصر نیست از این رو کارفرما باید حقوق را به صورت کامل واریز کند. رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور افزود: در صورتی که کارگران با کاهش حقوق به دلیل دورکاری یا شیفت‌بندی مواجه شدند، می‌توانند با مراجعه به ادارات کار، از کارفرما به دلیل دیون ممتاز و عدم پرداخت کامل دستمزد شکایت کنند. / مهر

هدف دولت از عرضه دارادوم تقویت بازار سرمایه است
فرهاد دژپسند، وزیر اقتصاد دیروز با اشاره به عرضه سهام صندوق دارا دوم پالایشی گفت: اگر دولت در این زمینه دنبال درآمد خودش بود طبیعتا نباید این روش را در عرضه صندوق طی می‌کرد چون ۲۰ درصد تخفیف می‌دهیم، اما اگر به صورت بلوکی عرضه می‌کرد، مثلا ۱۵ درصد سهام پتروشیمی‌ها را به یک نفر می‌فروخت، می‌توانست ۲۰ درصد اضافه بگیرد. دژپسند گفت: دولت برای این‌که یک کار فراگیر انجام دهد تا یک مشارکت عمومی صورت بگیرد و به سمت اصلاح نظام توزیع درآمد برود، این روش را برگزید. این نشان می‌دهد دولت اهتمام ویژه‌ای برای تقویت بازار سرمایه دارد. وی افزود: کسانی که می‌خواهند وارد بازار سرمایه شوند باید حتما حوصله به خرج دهند و اجازه ندهند دیگران از کم حوصلگی‌شان سوءاستفاده کنند. / مهر

افزایش ۳۷ درصدی هزینه‌های دهک دهم
بر اساس آمار منتشر شده از وضعیت تورم و تغییر قیمت کالا و خدمات مصرفی مردم تورم نقطه به نقطه و به عبارتی افزایش هزینه‌های خانوارهای ایرانی نسبت به مرداد سال گذشته در مجموع ۳۰/۴ درصد افزایش داشته که این رقم نسبت به تیر ماه امسال هم ۳/۵ درصد رشد کرده است. اما بررسی وضعیت ۱۰ دهک هزینه‌ای نشان از افزایش قابل توجه هزینه بین دهک‌ها نسبت به مرداد پارسال دارد طوری که تورم نقطه به نقطه ده دهک دهم به ۳۷/۸ درصد رسیده که نسبت به تیر ماه بیش از ۵ درصد رشد دارد. بر این اساس تامین هزینه برای پایین‌ترین دهک نسبت به سال قبل به طور متوسط ۳۷/۸ درصد افزایش دارد. این در حالی است که دهک اول تورم ۲۷/۷ درصدی درمرداد رانسبت به مرداد سال گذشته تجربه کرده و این رقم در دهک‌های بعد، بالاتر می‌رود. به عبارتی تحمل هزینه به افراد نیازمند، بیش از افراد غیر نیازمند و اقشار پردرآمد بوده است. / ایسنا

صرف ۴۴ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی به واردات

بانک مرکزی ایران در جدیدترین گزارش خود از فهرست دریافت‌کنندگان ارز دولتی و نیمایی طی بازه زمانی ۲۱ فروردین ۱۳۹۷ تا تاریخ ۱۴ مرداد ۱۳۹۹ اعلام کرده، طی مدت مذکور معادل ۴۴ میلیارد و ۲۴۹ میلیون دلار از ۴۲۰۰ تومانی و ۲۱ میلیارد و ۹۴۹ میلیون یورو (معادل ۲۶ میلیارد و ۱۰۳ میلیون دلار) ارز نیمایی صرف واردات شده است. طبق این گزارش، در بخش ارز ۴۲۰۰ تومانی، از مجموع ۴۴ میلیارد و ۲۴۹ میلیون دلار ارز تخصصی، ۷/۲۱ میلیارد دلار آن به صورت یورو، ۲/۱۰ میلیارد دلار آن به صورت یوان چین، ۷/۴ میلیارد دلار آن به صورت روپیه هند، ۷/۲ میلیارد دلار آن به صورت لیر ترکیه، ۶/۱ میلیارد دلار آن به صورت روبل روسیه، ۱/۱ میلیارد دلار آن به صورت وون کره جنوبی و بقیه نیز با سایر ارزها تخصیص داده‌شده است. / نوداقتصادی

مس ایران با ۳۸۲۹ واحد، پالایش نفت اصفهان با ۲۳۲۴ واحد، پالایش نفت تهران با ۱۹۸۲ واحد، مخابرات ایران با ۸۲۸ واحد، معدنی و صنعتی گل گهر با ۱۷۴۳ واحد، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران با ۶۱۷ واحد، بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص بورس داشتند. / ایرنا

برق رایگان از قبل وجود داشته است

رئیس جمهور در حالی وعده برق رایگان را به عنوان تحقق وعده ۴۰ ساله جمهوری اسلامی مطرح کرده که بررسی مصوبات هیات دولت نشان می‌دهد این اتفاق در گذشته نیز رخ داده و موضوع جدیدی نیست. به طوری که هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۳ بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد بند «ط» تبصره (۱۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور تصویب کرد: در یکی از بندهای این مصوبه آمده است: به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود از زمان ابلاغ این تصویب‌نامه، از مشترکین خانگی مناطق عادی و ماه‌های عادی مناطق گرمسیر که مصرف ماهانه آنها بیش از الگوی مصرف است، علاوه بر بهای برق مصرفی، به ازای هر کیلووات ساعت مصرف مازاد، جراییمی بر اساس متوسط بهای برق ماهانه مشترک (حاصل تقسیم برق ماهانه بر انرژی مصرفی ماهانه) و ضرایب معرفی شده به شرح ذیل دریافت کند. در بند دیگر این مصوبه نیز آمده است بهای برق ماهانه مشترکین خانگی با مصارف ماهانه صفر تا ۸۰ کیلووات ساعت بخشوده شود. بهای برق ماهانه مشترکین خانگی مناطق گرم یک و دو به ترتیب با مصارف ماهانه صفر تا ۱۹۰ و صفر تا ۱۵۰ کیلووات ساعت بخشوده و بهای برق ماهانه سایر مشترکین مناطق یادشده با تعرفه‌های برق سال ۱۳۸۳ محاسبه شود. موضوعی که در دولت گذشته نیز مسیوق به سابقه بوده است.

این باره گفت: برق در ایران پوشش صددرصدی دارد و همه خانوارهای ایرانی مشترک برق هستند، از این رو همه مشترکان خانگی می‌توانند در این طرح مشارکت و از تخفیف صددرصدی بهای مصرفی برق بهره‌مند شوند. وی با بیان این‌که سال گذشته هشت میلیون خانوار مشمول مشوق‌های برقی شدند و ۱۰۶ میلیارد تومان پاداش به آنها اختصاص یافت، افزود: مشترکان خانگی کشور در دو دسته زیرالگو و بیش از الگو تقسیم‌بندی می‌شدند که هرکدام تعرفه خاص خودشان را دارند. مصرف ۸۵ درصد مشترکان برقی زیرالگو بوده و تنها مصرف ۱۵ درصد از مشترکان بالاتر از الگوهای تعیین شده است. ضمن این‌که مشترکان خوش‌مصرف هم می‌توانند با رعایت نکاتی ساده، خود را به جرگه کم‌مصرف‌ها برسانند و از تخفیف صددرصدی بهای برق مصرفی بهره‌مند شوند. وی با اشاره به این‌که تعرفه های برق پلکانی است و هرچه از میزان مصرف برق مشترکان کاسته شود، برای خانوار مزایای اقتصادی دارد، گفت: به‌طورمثال اگر مشترکان ۱۰ درصد مصرف برق خود را کم کنند، ۲۰ درصد از هزینه برق‌شان کم می‌شود و اگر ۲۰ درصد مصرف خود را کاهش دهند، شاهد کاهش ۴۰ درصدی هزینه برق مصرفی خواهند بود. متولی زاده درخصوص نحوه اجرای طرح نیز گفت: قبل از اجرای طرح ابتدا به مردم اطلاع‌رسانی خواهیم که در چه گروهی از مصرف قرار دارند و سپس برای مشترکانی که در گروه‌های خوش‌مصرف و پرمصرف قرار دارند، راهکارهای کاهش مصرف برق را آموزش خواهیم داد. مدیرعامل توانیر با بیان این‌که در تابستان وسایل سرمایشی و در سایر فصل‌های سال سیستم‌های روشنایی سهم عمده مصرف را دارند، افزود: استفاده از لامپ‌های LED و لوازم کم‌مصرف دیگر می‌تواند باعث کاهش ۱۲ درصدی مصرف برق شود. متولی‌زاده همچنین استفاده از وسایل قدیمی و پرمصرف را نیز از دیگر دلایل بالا بودن مصارف و هزینه برق خانوارها عنوان کرد و با اشاره به این‌که هم‌اکنون ارزان‌ترین برق دنیا را داریم، گفت: دولت بابت تولید برق باید پارانه بپردازد زیرا در حالی که قیمت تمام‌شده برق بدون احتساب هزینه سوخت، ۱۵۰ تومان و با احتساب هزینه سوخت بیش از ۳۵۰ است، میانگین دریافتی ما از مشترکان بابت هرکیلووات ساعت برق مصرفی، تنها حدود ۸۰ تومان است.

بیشتر روستاییان کم‌مصرفند

مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت

برق در این‌باره به خبرنگار جام‌جم گفت:

راهکارهای کاهش مصرف برق

استفاده از نور طبیعی؛ شاید ساده‌ترین و موثرترین روش، استفاده از نور طبیعی در طول روز باشد.

استفاده از لامپ ال‌ای دی (LED)؛ یکی از موثرترین روش‌های کاهش هزینه برق مصرفی منازل و ادارات جایگزین کردن لامپ‌های رشته‌ای با لامپ LED است.

وسایل برقی را پس از استفاده از برق بکشید؛ حدود ۱۱ درصد برق منازل برای حالت آماده‌به‌کار لازم الکتریکی و الکترونیکی مصرف می‌شود؛ بنابراین شارژر یا لوازم دیگری که نیاز نداریم را باید از برق کشید.

استفاده از لوازم برقی کم‌مصرف؛ توجه به برچسب انرژی وسایل برقی در زمان خرید بسیار مهم است در نتیجه از لوازمی استفاده کنید که برچسب انرژی A دارد.

استفاده از حداکثر ظرفیت لوازم؛ چنانچه قصد روشن کردن ماشین لباسشویی یا ماشین ظرفشویی را دارید سعی کنید حتی‌الامکان با ظرفیت کامل این کار را انجام دهید تا دفعات استفاده را کاهش داده، علاوه بر کاهش مصرف برق، عمر آنها را نیز افزایش دهید.

توجه به ساعات اوج مصرف؛ در زمان پیک روز یعنی ساعات ۱۲ تا ۱۶ و پیک شب ۱۹ تا ۲۳ قیمت برق دو و نیم برابر محاسبه می‌شود و در زمان کم‌باری یعنی ۲۳ تا صبح قیمت برق یک چهارم قیمت میانگین است.

و ۹۵۹ واحد و شاخص قیمت (هم وزن) با هفت هزار و ۲۸۰ واحد رشد به ۳۰۶ هزار و ۳۳۲ واحد رسیدند. علاوه بر این، در بین تمامی نمادها، نماد صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس با ۴۸۹۵ واحد، فولاد مبارکه اصفهان با ۴۶۲۶ واحد، سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی با ۴۴۵۸ واحد، ملی صنایع

بررسی وعده جدید دولت درباره مجانی شدن برق

دوازدهم، هزینه برق برای خانوارها و اقشار مستضعف رایگان شود. رئیس جمهور حتی رایگان شدن برق را یکی از آرزوهای جمهوری اسلامی ایران عنوان کرد و گفت: با مجانی شدن برق بیش از ۳۰ میلیون نفر، انرژی ۴۲ ساله کشور محقق خواهد شد. البته رئیس جمهور به ساز و کار و جزئیات اجرای آن اشاره‌ای نداشته و همچنان مشخص نیست که آیا جامعه هدف این طرح خانوارهای کم‌مصرف یا خانوارهای مستضعف و دهک‌های پایین درآمدی در جامعه هستند؟ آیا تمام خانوارهای مستضعف کم‌مصرف بوده یا تمام خانوارهای کم‌مصرف مستضعف هستند؟ طرح اخیر دولت برای برق رایگان در حالی مطرح می‌شود که موضوع افزایش پلکانی هزینه مشترکان پرمصرف یا تخفیف قیمتی به مشترکان کم‌مصرف طرحی قدیمی و مسبوق به سابقه است. تا آنجا که حتی رضا اردکانیان ماه گذشته از پاداش خوش‌مصرفی برای مشترکان کم‌مصرف برق خبر داده و وعده داده بود برای مشترکانی که در زمستان نیز در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنند، پاداش خوش‌مصرفی در نظر گرفته‌ایم.

پایین‌تر از صد کیلووات ساعت در ماه دارند که قرار است هزینه برق آنها رایگان شود. در واقع صنعت برق کشور حدود ۳۷ میلیون مشترک دارد که ۸/۵ میلیون مشترک در ده مشترکان کم‌مصرف قرار دارند. ضمن این‌که الگوی کم‌مصرفی برای هر دسته از مشترکان متناسب با منطقه جغرافیایی و همچنین ماه‌های گرم و غیرگرم سال تعریف می‌شود. ۸/۵ میلیون مشترک از میان ۲۹/۵ میلیون مشترک فعلی مشترکان کم‌مصرف به شمار می‌روند که جمعیتی حدود ۳۰ میلیون نفر را شامل می‌شوند.

منابع اجرای این طرح چگونه تامین می‌شوند؟
مهم‌ترین موضوعی که در این زمینه وجود دارد، نحوه تامین منابع مورد نیاز برای اجرای طرح برق رایگان است. گرچه کم‌مصرف‌ها در حال حاضر هزینه‌های ناچیزی برای مصرف برق‌شان پرداخت می‌کنند اما این سوال وجود دارد که اگر قرار باشد این مشترکان با اجرای این طرح دیگر هیچ هزینه‌ای پرداخت نکنند، هزینه این طرح باید از چه منبعی تامین شود؟ پیگیری‌های خبرنگار جام‌جم از وزارت نیرو و مجموعه صنعت برق نشان می‌دهد دولت قرار است بدون در نظر گرفتن هیچ منبع جایگزینی برای اجرای این طرح، هزینه مشترکان کم‌مصرف را رایگان کند. هزینه‌ای که در حال حاضر مشترکان کم‌مصرف برای پرداخت یك دوره مصرف خود می‌پردازند چیزی حدود ۸۰۰۰ تومان است که مسوولان صنعت برق معتقدند صرفه‌جویی ایجادشده در این بخش، فشار کمتری به شبکه توزیع آورده و این موضوع می‌تواند نوعی تهاربه شمار آید. به بیان بهتر به منظور تامین برق مورد نیاز شبکه به بخش‌های توزیع فشاری تحمیل می‌شود که معمولاً باعث خرابی دستگاه‌ها می‌شود و تعویض و تعمیر این دستگاه‌ها هزینه‌هایی را برای شرکت‌های توزیع به دنبال دارد که اگر در مصرف برق صرفه‌جویی شود، هزینه نگهداری دستگاه‌ها کاهش خواهد یافت. آن‌طور که رضا اردکانیان وزیر نیرو گفته منابع مالی طرح برق امید از محل صرفه‌جویی‌های صورت‌گرفته به منظور تولید برق برای پوشش پیک مصرف در هر سال تامین خواهد شد و در همه بخش‌ها از جمله صنعت، معدن، کشاورزی، خدمات، خانگی و بخش عمومی همکاری‌های لازم به منظور مدیریت مصرف صورت گرفته است.

قبل از اجرا به مردم اطلاع می‌دهیم
محمدحسن متولی‌زاده، مدیرعامل توانیر نیز در

صعود ۶۸ هزار واحدی شاخص بورس

براساس معاملات روز گذشته بورس، بیش از پنج میلیارد و ۱۹۷ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۸۹ هزار و ۳۶ میلیارد ریال داد و ستد شد. همچنین شاخص کل (هم وزن) با ۱۱ هزار و ۹۸ واحد افزایش به ۴۶۶ هزار

بررسی وعده جدید دولت درباره مجانی شدن برق

دوازدهم، هزینه برق برای خانوارها و اقشار مستضعف رایگان شود. رئیس جمهور حتی رایگان شدن برق را یکی از آرزوهای جمهوری اسلامی ایران عنوان کرد و گفت: با مجانی شدن برق بیش از ۳۰ میلیون نفر، انرژی ۴۲ ساله کشور محقق خواهد شد. البته رئیس جمهور به ساز و کار و جزئیات اجرای آن اشاره‌ای نداشته و همچنان مشخص نیست که آیا جامعه هدف این طرح خانوارهای کم‌مصرف یا خانوارهای مستضعف و دهک‌های پایین درآمدی در جامعه هستند؟ آیا تمام خانوارهای مستضعف کم‌مصرف بوده یا تمام خانوارهای کم‌مصرف مستضعف هستند؟ طرح اخیر دولت برای برق رایگان در حالی مطرح می‌شود که موضوع افزایش پلکانی هزینه مشترکان پرمصرف یا تخفیف قیمتی به مشترکان کم‌مصرف طرحی قدیمی و مسبوق به سابقه است. تا آنجا که حتی رضا اردکانیان ماه گذشته از پاداش خوش‌مصرفی برای مشترکان کم‌مصرف برق خبر داده و وعده داده بود برای مشترکانی که در زمستان نیز در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنند، پاداش خوش‌مصرفی در نظر گرفته‌ایم.

بررسی وعده جدید دولت درباره مجانی شدن برق

برق رایگان می‌شود؟

«برق مصرفی ۳۰ میلیون نفر رایگان می‌شود.» این تازه‌ترین وعده رئیس جمهور است که دوم شهریور در جلسه هیات دولت مطرح شده است. هنوز جزئیات دقیقی از این طرح در دسترس نیست و ظاهراً قرار است طی دو ماه آینده در هیات وزیران به تصویب برسد. اما آن‌طور که رضا اردکانیان، وزیر نیرو در این باره سخن گفته، قرار است طرح «برق امید» بلافاصله پس از تصویب در هیات وزیران اجرایی شود.

دوم شهریور حسن روحانی از مصوبه جدید دولت مبنی بر رایگان شدن هزینه برق کم‌مصرف‌ها خبر داد. رئیس جمهور تعداد این افراد را حدود ۳۰ میلیون نفر دانسته و تصریح کرد: شرط رایگان بودن هزینه برق منوط به مصرف پایین‌تر از میانگین خانوار است. به گونه‌ای که خانوارهای میان‌مصرف نیز با کاهش مصرف خود می‌توانند از این امکان برخوردار شوند. روحانی، ادامه داد: برای اولین بار پس از انقلاب قرار است در دولت مشترکان برق به طور کلی به سه دسته کم‌مصرف، خوش‌مصرف و پرمصرف تقسیم می‌شوند. خوش‌مصرف‌ها و کم‌مصرف‌ها ۸۵ درصد مشترکین صنعت برق کشور را تشکیل داده و فقط ۱۵ درصد مشترکین در دسته پرمصرف‌ها قرار دارند. اما نکته قابل توجه اینجاست که ۱۵ درصد پرمصرف جامعه بیش از ۸۵ درصد مشترکان کم‌مصرف و خوش‌مصرف، برق مصرف می‌کنند. البته محاسبه کننتور برق خانگی به این صورت است که اگر مشترکی بیش از حد تعیین‌شده مصرف کند، باید هزینه برق مصرفی را به صورت پلکانی بپردازد. اما کارشناسان معتقدند برای جلوگیری از افزایش بی‌رویه مصرف برق از سوی این اقشار، باید پارانه برق این افراد حذف شود که محاسبه آن نیز چندان سخت نیست و می‌توان با تعیین حداقل‌ها، با مصرف بیشتر برق مقابله کرد. ایران از کشورهای صادرکننده برق به شمار می‌رود، به طوری که در حال حاضر بخش زیادی از برق مصرفی کشور عراق توسط ایران تامین می‌شود. از آنجا که این کالا قابل ذخیره‌سازی نیست، باید با مدیریت مصرف برق بتوانیم صادرات بیشتری در این حوزه داشته باشیم.

تعداد مشترکان کم‌مصرف برق
حدود ۸/۵ میلیون مشترک (خانوار) که شامل ۳۰ میلیون نفر از جمعیت ایران است مصرفی

مناطق گرمسیر کشور به ۴ گروه گرمسیر ۱، گرمسیر ۲، گرمسیر ۳ و گرمسیر ۴ تقسیم‌بندی شده است. هر کدام از این مناطق نیز دارای محدوده‌های زیرپوشش چندگانه‌ای براساس دوره زمانی گرما به شرح زیر هستند:		
طبقه‌بندی جغرافیایی	منطقه	الگوی مصرف کیلووات ساعت در ماه
مناطق گرمسیر ۱	خوزستان، بوشهر و هرمزگان و شهرستان‌های چابهار و کنارک	۴۰۰ و کمتر
مناطق گرمسیر ۲	شهرستان‌های دهدشت، شهداد، شاهماران، بم، فهرج و ایرانشهر، لار و لامرد، زابل	۲۰۰ و کمتر
مناطق گرمسیر ۳	کیلانغرب، سرپل ذهاب، قصرشیرین، نفت‌شهر، قیر، کارزین و فرابشند و دهستان‌های سرقلعه و جگیران، پلدختر، گنبد، کلاله، مینودشت و آق‌قلا	۲۰۰ و کمتر
مناطق گرمسیر ۴	دره‌شهر، آب‌انان، نورآباد، خشت، کمارج، کازرون، داراب، جهرم و طیس، جعفرآباد، پارس‌آباد، اصلاندوز، بیله‌سوار و ازگله، تمام شهرستان‌های استان گلستان به استثنای شهرستان‌های گنبد، کلاله، مینودشت و آق‌قلا، بافق و قم، گرمسار، کاشان، آران و بیدگل، خور و بیابانک، تمام شهرستان‌های استان گیلان به استثنای ماسوله، دیلمان و جیرنده	۱۵۰ و کمتر
ماه‌های گرم منطقه عادی	----	۱۰۰ و کمتر
ایام غیرگرم مناطق عادی	----	۸۰ و کمتر